

KINCS, AMI VAN

Vas megyei Értéktár családi vetélkedő

2. forduló

2021. november 16. – december 10.

Készítették:

dr. Bakó Balázs (ELTE-BDPK, egyetemi docens)

Jósa Judit (ELTE Bolyai Gimnázium, tanár)

Kukor Ferenc (ELTE Bolyai Gimnázium, igazgatóhelyettes)

dr. Pál Ferenc (MNL Vas Megyei Levéltára, főlevéltáros)

I. Hiszek egy hazában

Sokszor elég egy villanásnyi élmény, információ, rácsodálkozás: mily mérhetetlenül gazdag teremtett és alkotott világunk!

A Kossuth Rádió röpké két percekben indít el minket a megismerés és a felfedezni vágyás útján – a feladatban 15 Kárpát-medencei értékről olvashatnak 3-3 állítást. Ezek közül azonban egy mindig **hamis**. Hogy melyik, azt akkor – és csak akkor – tudják megválaszolni és **aláhúzással vagy bekarikázással megjelölni**, ha meghallgatják a *Hiszek egy hazában* című sorozat adott részét. Kattintsanak a linkekre, s füleljenek figyelmesen!

1. Bánáti bazsarózsa

<https://www.youtube.com/watch?v=Np1ZOG4RvzI>

- a) A bíbor színű, tövis nélküli bazsarózst a középkorban Mária-szimbólumként használták a festők.
- b) A világon fellelhető bánáti bazsarózsa kilenczede Magyarországon él.
- c) A legenda szerint Plutót, az alvilág urát a gyökereiből, magvaiból kivont gyógyír (zsírosolajos alkaloida) mentette meg egy mérgezés kínjaitól.

2. A magyar szablya

<https://www.youtube.com/watch?v=F3BQDJtkJ0g>

- a) A honfoglaló magyarok 70-90 cm, enyhén ívelt, edzett pengéjű fegyverét szúrásra és vágásra egyaránt alkalmassá tették készítői.
- b) Székelyföldön a mai napig kerülnek elő az 1848/49-es szabadságharc után elásott, honfoglalás korabeli szablyák.
- c) Borsody László a Magyar Királyi Toldi Miklós Honvéd Sporttanár-és Vívómesterképző Intézet fővívómestereként a világ legeredményesebb trénera volt, hisz 18 olimpiai és világbajnokot nevelt.

3. Cházár András

https://www.youtube.com/watch?v=W3H_EAoTJ58

- a) Kora, s sokáig az utókor sem értékelték törekvéseit: az általa kezdeményezett első magyar siketnéma intézet csak 1990-ben vette fel nevét.
- b) Ügyvédi pályájával tiltakozásképp hagyott fel, amikor II. József kötelezővé tette a német nyelvű ügyintézkést Magyarországon.
- c) „*Mások nyomorúságát fogom enyhíteni, hogy a magamét felejtsem*” – döntötte el felesége halála felett érzett fájdalmában, ekkor írt I. Ferenc császárhoz Esedező levelet, amelyben a jobbágyok sorsának emberivé tételét szorgalmazta.

4. Fumu

<https://www.youtube.com/watch?v=7qe3LpTJsAA>

- a) Ha Göcsejben, Hetésben, Muravidéken a jobbágy megházasodott vagy gyermeke született, földesura fumut küldött neki ajándékba a 15. század óta élt szokás szerint.
- b) A fumu méretei körülbelül megfelelnek egy újszülött méreteinek.
- c) A kelt tésztát mákkal, dióval, almával, aszalt gyümölcssel, lekvárral, újabban kakaóval töltik meg.

5. Vörös szakadék

<https://www.youtube.com/watch?v=LkfRabohwSE>

- a) 1950 óta természetvédelmi oltalom alatt áll nemcsak a geológiai képződmény, hanem az ott élő védett állatok is: a csikófark, a fekete fodorka, a gyászoló imola.
- b) A vörös agyagból, szürke fehér és vörös homokkőből, márgából álló hegy bár nem túl magas, mégis veszélyes a turisták számára, hiszen a poros kövek száraz időben is csúszósak.
- c) Erdély Grand Canyonjának is nevezik a Szászsebes közelében, majd' 1 km hosszan vöröslő sziklákat.

6. A Kolozsvári testvérek

<https://www.youtube.com/watch?v=z-pGT6bw56E>

- a) Kolozsvári Márton és György szülővárosukról kapták vezetéknévüket.
- b) Ők készítették el 1360-65 között a három Árpád-házi szent – István, Imre és László – aranyozott szobrait, melyeknek tűzvészben való pusztulásáról Janus Pannonius is megemlékezik *Búcsú Váradtól* c. versében.
- c) Egyetlen ma is látható alkotásuk – amely Európa első teljes alakos bronzszobra volt – annak köszönheti megmaradását, hogy a török elől Prágába menekítették: azóta is ott emeli a Hradcsin fényét.

7. A zimonyi Hunyadi-torony

<https://www.youtube.com/watch?v=5YxR4T62Bvc>

- a) Nándorfehérvár és Zimony hajdan önálló települések voltak, ma már mindkettő Belgrád része.
- b) A Hunyadi-torony a honfoglalás ezredik évfordulójára készített 7 emlékmű közül az egyik.
- c) A tornyon ülő turul büszkén hirdeti, hogy itt húzódott hajdan a magyar-bizánci és a magyar-török, majd a magyar-szerb határ.

8. Bagossy Brothers Company

https://www.youtube.com/watch?v=J_IpA-UAFPw&list=PLMzJy-Y5J6ceo5HI_b1Osd6ka8IFQxxQ2&index=112

- a) „A legnépszerűbb székelyek” a gyergyói hokicsapat meccsein nagydobbal adják meg a szurkolás ritmusát a nézőtéren.
- b) Visszajövök c. számukból mindenki megtudhatja, hogy Miklóson nem játék a medve.
- c) 2015-ben megnyerték az X-faktort az Elviszlek c. számukkal.

9. Kú Lajos Összmagyar Diákbajnokság

https://www.youtube.com/watch?v=KfUW80_v6ks&list=PLMzJy-Y5J6ceo5HI_b1Osd6ka8IFQxxQ2&index=119

- a) Mivel a kiváló focistát a 70-es években a sportvezetés elűldözte hazájából, az FC Bruges csapatában ért el nemzetközi sikereket: 1978-ban BEK-döntőt nyert a Wembleyben.
- b) Kú Lajos élete főművének tekinti a Kárpát-medencei Összmagyar Nemzeti Diákbajnokságot, ahol minden évben fociban, asztaliteniszben, birkózásban, sakkban, kézilabdában mérik össze tudásukat az anyaországi és az elszakított országrészekben élő magyar gyerekek.
- c) A döntőben a régiók győztesei vehetnek részt, akiknek az előselejtezők során szellemi vetélkedőben is helyt kell állniuk.

10. Beregi szőttes

https://www.youtube.com/watch?v=5rNxP8oYaYI&list=PLMzJy-Y5J6ceo5HI_b1Osd6ka8IFQxxQ2&index=30

- a) A kézzel és lábbal egyaránt működtetett szövőszéken a fonalak rendjéért a nyüst a felelős.
- b) A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola épületében 2008-ban állandó kiállítás nyílt a Nagyberegi Középiskola végzős diákjainak vizsgamunkáiból, a ballagási tarisznyákból.
- c) A beregi szőttes hagyományos színe fehér alapon piros, fekete, kék minták.

11. Temesközi gömolye

https://www.youtube.com/watch?v=ZkZoCjW3KWA&list=PLMzJy-Y5J6ceo5HI_b1Osd6ka8IFQxxQ2&index=164

- a) A gömolye készítése során a kézzel fejt juhtejhez csak oltóóenzimet, forralt vizet és sót adagolnak.
- b) A 2-3 kg-os birkasajt héja a füstöléstől keménnyé, belseje szárazzá, morzsolódóvá válik.
- c) Fejés, szűrés, melegítés, oltás, alvadás, szeletelés, vízzel hígítás, pihentetés, préselés, gombóccá formálás, kiemelés, lecsöpögtetés, kézzel formázás, érlelődés-erjedés, darabokra vágás, sóoldatban áztatás, esetleg füstölés – íme a gömolye készítésének állomásai.

12. Ruszt

https://www.youtube.com/watch?v=fudIplVQLr0&list=PLMzJy-Y5J6ceo5HI_b1Osd6ka8IFQxxQ2&index=103

- a) 684 esztendővel azután, hogy a települést először – még magyar nevén: Szil – említették oklevélben, a Világörökség részévé vált.
- b) A királyi adományt Hédervári Dénes életével fizette meg, amikor Károly Róberttel páncélt cserélt egy csatában.
- c) A ruszti szőlősgazdák hordóin R betű hirdette a nemes eredetet.

13. A tordai sóbánya

https://www.youtube.com/watch?v=IUzthB3vb7w&list=PLMzJy-Y5J6ceo5HI_b1Osd6ka8IFQxxQ2&index=136

- a) A 2. világháborúban óvóhelyként, azután pedig sajtok érlelőhelyeként hasznosították a sóbánya termeit.
- b) A tordai sóbánya irdatlan nagy termei nemcsak allergiás és asztmatikus betegségek gyógyítására, hanem egyebek mellett óriáskerékkal, csónakázó tóval, golf-és focipályával, amfiteátrummal szórakozásra is szolgál.
- c) Már a rómaiak is bányászták az 1200 m vastag, több mint 13 millió éves sótömeget, első magyar említése, egy sóvámszámadás még 1075-ből, I. István király uralkodásának idejéből származik.

14. Marosszéki néptánc tábor

https://www.youtube.com/watch?v=y_NtR5aYwIM

- a) Az egy héten át tartó marosszéki néptánc tábor jelmondata: „A pihenésre vágyók tartózkodjanak máshol.”
- b) A táborot kizárólag felnőttek részére rendezik, hiszen az esti tánc házak elmaradhatatlan kelléke a „csapásgyorsító” pálinka.
- c) A jobbágytelkiek maguk tanítják a kezdő és haladó résztvevőknek a helyi táncokat.

15. Gelencei templom freskók

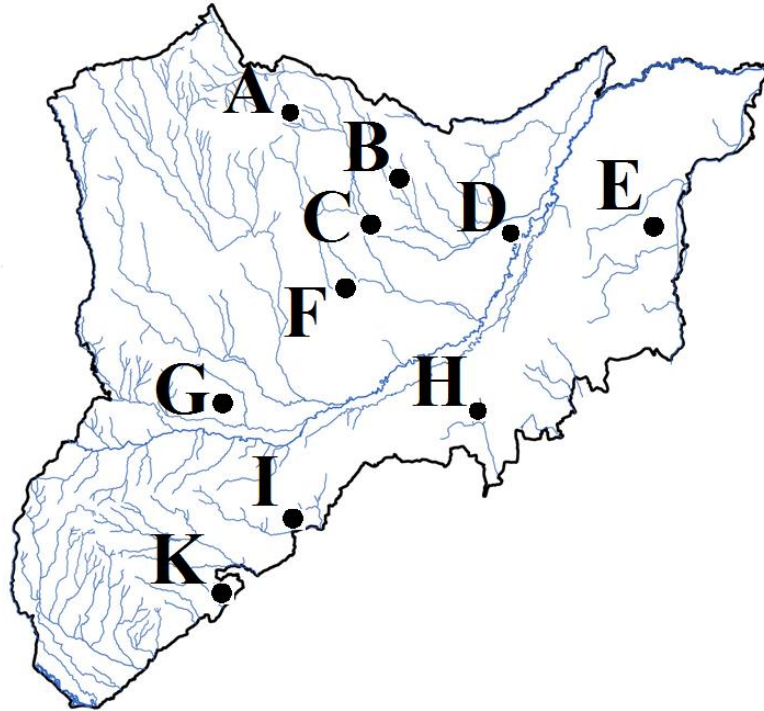
<https://www.youtube.com/watch?v=Huzl-i5GNbA>

- a) Bár többször felújították, a 13. században emelt templom hajója szinte érintetlen maradt.
- b) Szent László királyunk életének kiemelkedő eseményeiről 6 képből álló falképsorozat mesél.
- c) A 103 táblára osztott kazettás mennyezet nemcsak reneszánsz szépsége miatt különleges, hanem az egyik kazettán látható, 1497-ből ránk maradt évszámú rovásírásos emlék miatt is.

15 pont

II. Látványos helyek

Az alábbi vaktérképen a betűk olyan településeket jelölnek, ahol valamely Vas megyei érték található. A települések azonosításában segítséget adnak az ott található megyei értékről készült képek részletei. Ha a fotóról felismerték az értéket, akkor a táblázat kitöltésével a kép sorszámát társítsák a megfelelő betűvel, és adják meg a település nevét!

Település betűjele	A kép sorszáma	Település neve
A		
B		
C		
D		
E		
F		
G		
H		
I		
K		

1.

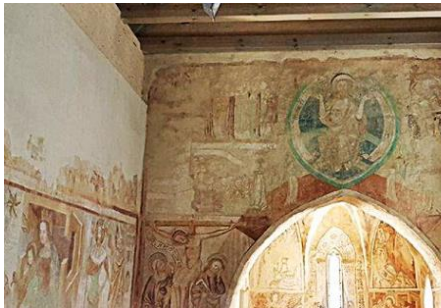
2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

III. Ki a zöldbe!

*Gyöngy az idő, vándoroljunk,
nincs szekerünk, bandukoljunk,
lassú folyó ága mellett
járjuk a halk fűzfa-berket.
Este a láb gyöngye, fáradt,
lombok alatt nézünk ágyat.
Szöcske-bokán jó az álom,
száll a világ lepke-szárnyon.*

Nincs rá esély, hogy a földre szülessen még egy olyan halász, aki édes anyanyelvünk végeláthatatlan óceánjából ily gazdagon, ily biztosan merítene hálójával. Ha Weöres Sándor buzdít minket a teremtett világ bebarangolására, ne mondjunk neki nemet, keressük fel és élvezzük mi is megyénk természeti értékeit, melyek közül hét immár a Vasi Értéktár kincsévé vált.

Olvassák el az alábbi versikéket, s döntsék el, melyik érték leírását tartalmazzák. Mindegyik versikéhez tartozik egy kérdés is, a maximális pontszámhoz ezeket is meg kell válaszolniuk. Kellemes kirándulást!

1.

Az igazat, csakis az igazat vallhatja egy tanú.

Így hát: tenger, katlan, kürtő, láva -
bár él bennem a gyanú,

hogy mégiscsak a Fényhozónak telt be vágya,
s iderakott utolsóinak e szépséges láncba.

Álltam rendületlen, türtem, hogy szoknyámon felfutva,
izzadva, csapkodva, robbogatják testem,
tehetetlen dühvel, némán lestem.

Csonka vagyok, s mégis így lettem páratlan,
belsőmbe az út immár nem járatlan.

Kráterem nagyobb, mint akármely bálterem,
s ha néhanapján egy zenekar itt terem,
hegynyi magányom percekre feledem.

Az érték neve:.....

Mire utal az aláhúzott sor?.....

.....

2.

Ha gyorsabb vagy, mint az „isteni szél” a csúszdán,
ha gyötör az isiász vagy a csúz tán,
guglizást máris elfelejtse,
bizalmod e fürdőbe helyezed.
Nem volt ez így mindig,
hogyan történt s mikor,
imhol a legenda, abból is minor:
kútfúró csodáját halljátok itten,
mélyre fúrt olajért, sportosan, fitten.
Szénhidrátot nem, csak vizet talált ott,
kivétel nélkül mindenki csalódott.
De később volt öröm, mert a csatornába,
hol együtt ázott sok fájós csontú pára,
gyógyító forró víz locsált, s nemsokára
meggyógyult ott mindnek keze, lába, válla.

Az érték neve:.....
Mit jelent C°-ban kifejezve az aláhúzott szókapcsolat?.....

3.

Mesevilág.
Százados tölgy és bükk levele nevel
avartakarót.
A vándort kíséri kék útján,
a jót akarót,
ki földre zuhant óriásokba beleképzel
regét, s valót, boszorkánytalálkozót.
Hercegek és kisasszonykák ültek itt a kőpadon,
egyikükről forrás is lett elnevezve, úgy tudom;
Lombsusogás, röpke neszek, hatalmas a birodalom;
„Vas meggyében a legnagyobb” – mondja a szakirodalom.

Az érték neve:.....
Mire utal az aláhúzott sor?.....

4.

Álma édes és nyugodt,
megtette azt, amit tudott.
Teremtett és mentett,
majd megint csak teremtett.

Kíváncsian lesték borókák és nyírek –
mert szél szárnyán jöttek, csak jöttek a hírek –,

hogy lesz itt télen is örökzöld tenger?
Bolond vagy szent ez az ember?

S érkeztek levelek Japánból, Kínából,
Kaukázusból s a világ sok tájáról,
Örökké virulok – az van rájuk írva.
S az óriás fenyő tűi peregnek a sírra.

Az érték neve:.....
Kire utal az aláhúzott sor?.....

5.
Szédítő magasból indulok utamra,
Füzek és nyárfák közt mindinkább vadulva.
Belém dőlt fák között zátonyok, uszadék
csigáknak, rákoknak, kagylóknak menedék.
Kinézek templomra, főúri kastélyra,
hajdanvolt malmokra, őrálló nádasra.
Mozi a javából, valódi látványtár,
megtudnád, ha egyszer pár napot rám szánál:
locsoghatsz, hallgathatsz kettesben csak velem –
örökké kitartó igazi szerelem.

Az érték neve:.....
Melyik geológiai képződményre utal az aláhúzott sor?.....

10 pont

IV. ÉRTÉK-Mém

A *mém* olyan internetes tartalom, ami gyorsan, divatszerűen terjed általában közösségi oldalakon vagy fórumokban, illetve más felületen.

A következőkben a Vasi Értéktárban felsorolt értékekhez kapcsolódó képeket találnak. Készítsenek a képekből mémeket, amelyek jól kifejezik az érték legalább egy fontos jellemzőjét! *például: Gencsapáti hímes tojásfestés hagyománya*

Gencsapáti
legények! Itt a
piros, hol a piros!

1. Őrségi tökmagolaj

2. Kőszeg középkori védművei

3. Berzsenyi Dániel kultusza

4. Szentgotthárdi csata

5. A rozmaringolás hagyománya Felsőcsatáron

Értékelés: elemenként maximum 3 pont, összesen: 15 pont

V. Rójuk együtt!

Az erdélyi Hargita megye Értéktára számos mindannyiunk által ismert és kevésbé köztudott, rejtőzködő értéket tart számon. Az általunk kiválasztott nyolc ismertető mindegyikéből kihagytunk 2-2 szót. Ezeket a feladat végén felsoroltuk, ám nem lenne igazi kihívás egyszerűen csak beilleszteni azokat a megfelelő helyre. Ezért a szavakat székely rovásírással adtuk meg. Miután kibogarásták a betűsorokat, töltsék ki a táblázatot – s bízzanak abban, hogy mihamarabb élőben is megtekinthetik a nevezetességeket! Segítségképp a rovás abc:

A		Á		B		C		Cs		D		E		É		F		G	
Gy		H		I		Í		J		K vég		K köz		L		Ly		M	
N		Ny		O		Ó		Ö		Ő		P		R		S		Sz	
T		Ty		U		Ú		Ü		Ű		V		Z		Zs			

Ugye nem felejtették el, hogy a rovásírás jobbról balra tart?

1. A parajdi sóbánya

„Fűben, fában, vízben az orvosság” – tanultuk meg a Tenkes kapitányától még valamikor a múlt század közepén. „És a barlangi levegőben” – tehetjük hozzá 2021-ben, amikor a népesség jelentős része allergiától, asztmától szenvedve igyekszik természetes gyógymódot keresni a bajára.

A parajdi sóbánya azon tájegységen található, amely nevét az ott fellelt ásványkincsről kapta: a *Székely* (...)en. A turisták által is látogatható gyógyhelyet nem ajánlják azoknak, akik kórosan félnek a bezártságtól, hisz az 120 m-rel van a földfelszín alatt. De aki lejut, az nem unatkozik: játszótér, kalandpálya, étterem, borpince, kézilabdapálya, pingpongasztalok várják a mozogni, szórakozni, s egyúttal gyógyulni vágyókat, akik fohászaikat a Nepomuki Szent Jánosnak szentelt (...) kápolnában röptethetik a magasba.

2. A Szent Anna-tó – Mohos Tőzegláp Természetvédelmi Terület

Tűzből víz – fából vaskarika volna? Semmiképp, hisz a (...) -hegység két ikerkráterének egyikében tó, másikában tőzegláp őrzi a beláthatatlan múltban teremtett, festői szépségű képződményeket. A Szent Anna-tó egy 1867-es mérés szerint mintegy 12,5 m mély volt, ám a feltöltődés miatt fokozatosan csökken mélysége is, vízfelülete is. A 80 hektáron lélegző, számtalan ritka fajnak életteret nyújtó láp flóráját és faunáját pedig a (...), az erdőirtás, a

haszonállatok legeltetése és a tömegturizmus roncsolta. A folyamat visszafordítása érdekében létesült az ország első felfüggesztett ösvénye a Mohos tőzeglápban.

3. A székelyderzsi unitárius vártemplom

Értékei önmagukban is jelentősek, ám így együtt vitathatatlanul az emberiség kulturális örökségének hordozója: így gondolta ezt az UNESCO Világörökség Központ is, s megbizonyosodhat róla bárki emberfia, aki a toronyból, várkerítésből, templomból álló épületegyüttest felkeresi. A derzsiek az egykori gyilokjáró lebontása után félnyeregetős színeket építettek ingóságait, s gabonakészletüket védve, míg a bástyák a szalonnát, füstölt húst őrizték.

Egyedi érték a védelmi kút is, melynek vizével – s csak azzal – keresztelik századok óta a gyermekeket.

A (...) majd oltalmaz mindent, s mindenkit – gondolhatták a helybéliek, amikor az északi falrész egészét Szent László legendaképeivel ékesítették. Az 1929-ben kibontott, keletkezésében és olvasatában is vitatott, (...) tartalmazó téglá pedig csak még misztikusabbá teszi Hargita megye kiemelkedő értékét.

4. A madéfalvi Siculicidium Emlékmű

Minthogy a török veszély még a 18. század közepén is lehetséges fenyegetés volt, Mária Terézia elrendelte, hogy – a Délvidék és Horvátország mintájára – Erdélyben is szerveződjék határőrség.

1764 januárjában Madéfalván gyűltek össze a rendelet és az erőszakos besorozások ellen tiltakozó, felfegyverzett székelyek. A császári parancsnok – tartva az esetleges nyílt ellenállástól – (...) után egy nappal körbezárta és megtámadta a települést, ahol a kegyetlen vérengzésben egyes vélemények szerint 183, mások szerint 4-500 székely lelte halálát.

A tragédiára a madéfalvi (...) magasodó, közadakozásból épült emlékmű előtt róhatják le kegyeletüket az utódok. Az emlékmű neve magyarul székelyöldöklést jelent, betűi római számokkal kiadják az esemény évszámát.

5. A csíksomlyói pünkösdi búcsú

A 15. század óta élő búcsú híre, vonzereje e helyütt a politikai-vallási viharok ellenére az első világháborúig egyre nőtt, s bár a kommunista időszakban betiltották, tisztelete akkor sem szűnt meg: kisebb közösségek folyamatosan elzarándokoltak a (...) kiadásának ünnepén a kegyhelyre. A ferences templomot ékesítő, fél évezrede faragott-festett szobor, a csíksomlyói Mária csodatévő erejében „születése” óta hisznek a katolikus hívek.

A pünkösdi szombatján, vasárnapján Csíksomlyóra zarándoklók az ezredforduló táján már oly hatalmas, több százézes tömegben érkeztek, hogy számukra a Kis- és (...) hegy nyergében alakítottak ki „templomot” Isten szabad ege alatt.

A csíksomlyói búcsú napjainkra a magyarság legnagyobb szabású vallási-közösségi-nemzeti ünnepévé vált.

6. A máréfalvi festett és faragott székelykapuk

*„Szives (...) e kapu gazdája,
A hazug s álnokot végképpen kizárja”*

*„Béke a be menőknek
Üdv a ki jövőknek”*

A korábbi századokban Magyarország más vidékein is elterjedt, de leginkább Székelyföldön megmaradt, gazdagon faragott, fedeles nagykapukon olvashatunk ilyen és ehhez hasonló feliratokat, melyek által e sok helyütt színes festékekkel is díszített faépítmények sokkal inkább a vendégszeretet, mintsem a bezárkózás jelképei.

Máréfalván a hagyományt nemcsak őrzik, hanem meg is élik. A több mint kétszáz székelykapu között a legrégebbiről valót 1858-ban ácsolták, s a kapufaragó mesterség továbbélését igyekeznek támogatni az Utcakép, (...) programmal, mely e remek felújítását, restaurálását tűzte ki célul.

7. Tárkonyos (...)

Szegény ember vízzel főz – tartja a mondás. Ám az már ugyancsak nem mindegy, hogy mi mindent tesz abba vízbe! Minthogy a székelyek minden időkből fáradtságos munkával szereztek meg a napi betevőt, nem lehet csodálkozni azon, hogy a szűkösen fellelhető alapanyagokból változatosan igyekeztek ételt készíteni.

Jellegzetes, tavaszi, (...) levesükbe a bárány feje, veséje, tüdeje, mája, szíve mellé zöldséget, rizst és kockára vágott burgonyát is dobnak. A levest tojássárgájával elkavart ecettel, valamint apróra vágott tárkonyal, az erdélyi konyha egykor egyik legnépszerűbb gyógy-és fűszernövényével ízesítik.

8. Xantus János

Bár maga a somogyi Csokonyán született, ősei a görög földről Erdélybe származott csíktaplocai Xantusok voltak. Páratlanul izgalmas élettörténetébe belefért a részvétel a (...) csatában, és Világos után a szökés a császári hadseregből. Az ígéret földjén kezdetben matrózként, majd újságkihordóként robotolt, ám néhány év elteltével elismert természetrajzi gyűjtővé vált. 390 fajt fedezett fel, és Amerikából való végleges hazatéréseig 7300 zoológiai objektummal gazdagította a Nemzeti Múzeumot. Itthon a pesti (...) egyik létrehozója és igazgatója volt, Az Al-Dunán vízi-és gázlőmadarakat gyűjtött be intézménye számára. Később Kelet-Ázsiai expedícióba indult, ahonnan gazdag néprajzi gyűjteménnyel, mintegy két és félezer tárggyal érkezett haza, megvetve ezzel a Néprajzi Múzeum alapját. Csíktaplocán általános iskola őrzi nevét és emlékét.

A hiányzó szavak:

- 1) †YSMΛMΞ
- 2) JYPAAS†DΞM
- 3) ZΞASAYDΞI
- 4) YΛPHT†ΛPMCH
- 5) DDBA9XISM
- 6) ΛΞMΞA1Ξ⊗DPHPX
- 7) YHΞOYPAAP
- 8) ΞOQMA9⊗
- 9) ZS††MJA
- 10) ††HJODPΞ
- 11) †PBJH
- 12) YIΞHΞOHTM
- 13) ΛMOTDΞBJOK
- 14) ⊗PH†OAPMJA
- 15) J⊗BJA≠9D
- 16) ΛPAJEPHΞA

az érték megnevezése	Az értékhez tartozó, rovással írt szavak számai (2 elem)
A parajdi sóbánya	
A Szent Anna-tó – Mohos Tőzegláp Természetvédelmi Terület	
A székelyderzsi unitárius vártemplom	
A madéfalvi Siculicidium Emlékmű	
A csíksomlyói pünkösdi búcsú	
A máréfalvi festett és faragott székelykapuk	
Tárkonyos (...)	
Xantus János	

16 pont

VI. Álkulcs

A megyei értéktár tele van kincsekkel. Kincskeresőink azonban nincsenek egyszerű helyzetben, mert a kincsekhez tartozó kulcsok összekeveredtek. Minden felsorolásba becsúsztott egy álkulcs. Ennek a megtalálásához egy hozzátartozó információ segíthet. A feladat megtalálni az álkulcsot, hozzárendelni az információt és megnevezni az álkulcshoz tartozó értéket.

Kulcsok

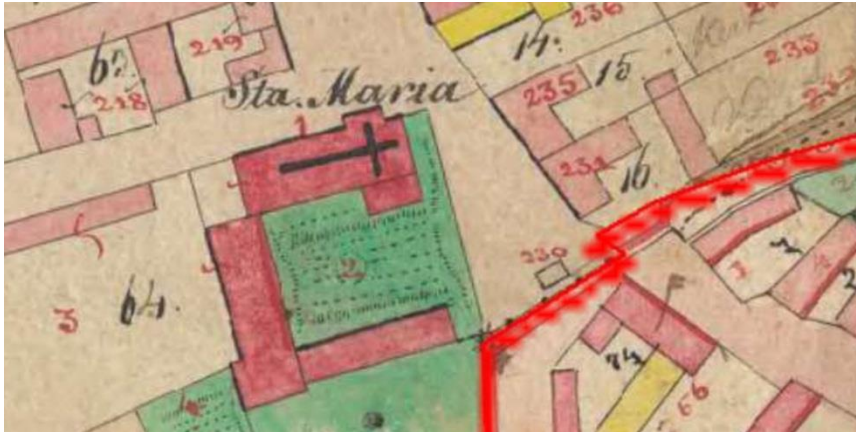
- a) 1848-49., Felsőpaty, Kiss Gyula, Vasegerszeg
- b) Zala, London, sztyeppetűz, The Ring
- c) Alsó-Szeleste, Bogát, Rátót, Simaság
- d) Ikervár, Batthyány, tömlős gát, Ganz
- e) Vak völgy ölen így zsolozmázok, A költő hazatér, Felgyújtott erdő, Vasi Szemle
- f) kereszt, Szent Márton-dombormű 1916, Szentegyházhegy, Szent Jakab
- g) Strem, Trianon, vasfüggöny, Odó
- h) Szent Egyed, húshagyókedd, céhláda, botos

Információk

- 1) A tudományos adatgyűjtés mit sem ér, ha nem lesz belőle publikáció.
- 2) A legjobb dalos jutalma virágszál a kalapba.
- 3) Minden évben megrendezett vers- és prózamondó találkozó.
- 4) Máriazell áldása a kútásó javára.
- 5) Egy felfelé ívelő karrier első állomása mindig meghatározó jelentőségű.
- 6) Nem szokványos megoldás: vízzel duzzasztani a vizet.
- 7) A kastély ura a kaszagyár támogatója.
- 8) Pápai áldást Szombathelyen kapott.

	Álkulcs	Információ betűjele	Álkulcshoz tartozó érték
a			
b			
c			
d			
e			
f			
g			
h			

III. Vasvár

1. 1857-ben Szentkúton még nem állt kápolna.
Igaz Hamis
2. Az épület egyedi eleme a 17. századi ágyútorony, az ún. Sárkán-torony, amely a török korban épült, amikor az elhagyott kolostort végvárrá alakították.
Igaz Hamis
3. A vasvári Mária-búcsú, Nagyboldogasszony napja (augusztus 15.) tulajdonképpen a város középkori plébániatemplomának, a mai temetői templomnak a búcsúnapja, amelyet a helyiek azután is megtartottak, hogy a török idők elmúltával a domonkosok kolostortemploma vette át a plébániai funkciókat.
Igaz Hamis

IV. Óriszentpéter

1. Az óriszentpéteri templom védőszentje Szent Péter, azonban a térkép alkotói úgy tudták, Szent György.
Igaz Hamis
2. A templomot temető vette körül.
Igaz Hamis
3. A térképen jól látható, hogy az ősi templom fából épült a körülötte lévő épületek azonban kőből.
Igaz Hamis

V. Jánosháza

1. A kastélytól nyugatra eső templomot Szent József tiszteletére szentelték.
Igaz Hamis
2. Az épületet – bizonyíthatóan 1843-tól – 4 saroktornyos olaszbástyás fal vette körül.
Igaz Hamis
3. A kastély ura 1857-ben a Batthyány család volt.
Igaz Hamis

15 pont

VIII. Személyes ügy

Valójában mindenkinek személyes ügye, hogy van-e példaképe, akinek jelleme, cselekedetei ösztönzőleg hatnak életfelfogására, viselkedésére.

Mi úgy gondoljuk, hogy az alábbi feladatban megidézett (bár meg nem nevezett) kiválóságok mindegyike egy sereg tanulságot kínál nekünk az előttünk álló mindennapokra, így akár emlékművet is állíthatnánk fel tiszteletükre képzeletünkben.

Az ám, de milyen – rájuk nagyon jellemző és utaló – élőlény vagy tárgy, s milyen felirat kerüljön az alkotásra? Ebben kérjük most a segítségüket.

A következő oldalon található feladatban megidézett hat férfiú mindegyikéhez kapcsolható egy idézet, valamint két fotó. Keressék meg az ily módon összetartozó hármass csoportokat, s összehúzással jelöljék azokat egyértelműen a feladatlapon.

A helyes megoldásban az alábbi internetes helyek is segítenek:

<http://nagygaspar.hu/alapitvany/>

<https://univet.hu/hu/egyetem/bemutakozas/>

http://muzeumbarat.hu/eletr.php?elod_id=23

<https://archiv.katolikus.hu/szentek/szent221.html>

18 pont

Ha boldog akarsz lenni, tégy másokat boldoggá.

Non recuso laborem - Nem utasítom el a munkát.

Simán és gyáván én sosem adom föl!

Jog, törvény, igazság

Egy illy minden tekintetben hivatalának megfelelt Tanító nyilván háladatos emlékezetre érdemes.

Ész és szív mindig együtt vezessen, mert csak a szellem erejének, és a kedély nemességének kellő összhangjával lehetünk méltók a természet egészéből egy fejjel kiemelkedni".

Pontozólap

Csapat neve:

Település:

Feladat	Maximális pontszám	Elért pontszám
I. Hiszek egy hazában	15 pont	
II. Látványos helyek	15 pont	
III. Ki a zöldbe!	10 pont	
IV. ÉRTÉK-Mém	15 pont	
V. Rójuk együtt	16 pont	
VI. Álkulcs	12 pont	
VII. Időutazás térképen	15 pont	
VIII. Személyes ügy	18 pont	
Összesen:	116 pont	